

Reglement

Instroomeisen, EVC-procedure en vrijstellingen

Branchekwalificatie

Pedicure en Medisch Pedicure

incl. specialisaties

Stichting Bravo

Sector: Voetzorg

Eigenaar:	Stichting Bravo
Versie:	1.0
Status:	definitief (2020-01)
Ingangsdatum:	1 maart 2020

Inhoud

1. Reglement	3
1.1 Rollen en bevoegdheden	3
1.2 Doel	3
1.3 Borging in Bravo-stelsel	3
2. Instroomeisen	3
3. EVC-procedure	3
4. Vrijstellingen	4
4.1 Het beoordelen van de bewijsstukken	4
4.2 Bewijsstukken die in aanmerking komen voor vrijstelling	5
4.3 Geldigheidsduur	5
4.4 Gestandaardiseerde vrijstellingen	5
Bijlage 1 – Lijst van instroomeisen	6
Bijlage 2 – Aanvraagprocedure vrijstellingen	7
Bijlage 3 – Lijst gestandaardiseerde vrijstellingen	8

1. Reglement

Dit reglement beschrijft beleid ten aanzien van instroomeisen, de EVC-procedure en het vrijstellingenbeleid voor de brancheopleidingen en -specialisaties van Stichting Bravo. Stichting Bravo beheert dit reglement en beslist over eventuele wijzigingen.

1.1 Rollen en bevoegdheden

Dit reglement is bestemd voor de examenonderdelen van de branchekwalificatie Pedicure en Medisch Pedicure en de aanverwante specialisaties. Deze branchekwalificaties worden geëxamineerd door een door Stichting Bravo erkende exameninstelling. Een examen kan bestaan uit meerdere examenonderdelen. In het examenplan van de exameninstelling staat beschreven uit welke examenonderdelen het examen bestaat.

1.2 Doel

Met dit reglement beoogt Stichting Bravo kwaliteitsborging van het proces van beoordelen van instroomeisen, EVC-trajecten en verstrekken van vrijstellingen. Stichting Bravo beoogt gelijke kansen voor kandidaten. Daarnaast wil Stichting Bravo dat de exameninstellingen uniform werken. De kwaliteit moet geborgd worden. Toetsing van instroomeisen, EVC-trajecten en verleende vrijstellingen (proces en product) door de erkende exameninstellingen vindt plaats door de externe toezichthouder, Stichting Examenkamer, die namens Stichting Bravo het operationeel toezicht uitvoert op de exameninstellingen. Dit reglement geldt daarvoor als norm.

1.3 Borging in Bravo-stelsel

Stichting Bravo is verantwoordelijk voor de borging van de kwaliteit van examinering en voor het beleid ten aanzien van instroomeisen en vrijstellingen. De instroomeisen zijn vastgesteld. De vrijstellingsverzoeken, inclusief alle vereiste bewijsmaterialen, worden aan de hand van dit reglement getoetst door de erkende exameninstellingen (niet zijnde opleider). Daarmee is sprake van een onafhankelijke beoordeling van de vrijstellingsverzoeken. Het reglement maakt onderdeel uit van de Beoordelingsrichtlijn (BRL) / Norm Examinering.

2. Instroomeisen

Voor de opleiding Pedicure geldt geen instroomeis. Voor de opleiding Medisch Pedicure geldt als instroomeis een erkend diploma Pedicure. Voor de specialisaties Medisch Pedicure Sport en Medisch Pedicure Oncologie geldt als instroomeis een erkend diploma Medisch Pedicure. In de "Lijst van instroomeisen" is opgenomen welke diploma's erkend zijn. De beoordeling van de instroomeisen ligt initieel bij de opleider. Zij beoordeelt aan de hand van de lijst van instroomeisen of een kandidaat kan instromen in een opleiding. In bijlage 1 is de Lijst van instroomeisen opgenomen.

3. EVC-procedure

Het is mogelijk een EVC-procedure te starten. EVC staat voor Erkenning van Verworven Competenties. Competenties zijn een verzameling van talenten, kennis en vaardigheden. Een EVC-procedure kan leiden tot het brachediploma Pedicure of tot een brachediploma Medisch Pedicure. De procedure bestaat onder andere uit een portfolio en een interview. In het interview kunnen de assessoren ingaan op wat ze in het portfolio hebben gezien. Er wordt gekeken of een kandidaat een bewust en bekwaam

beroepsbeoefenaar is. Bij twijfel over de bekwaamheid van de kandidaat kan er worden besloten de kandidaat een proeve te laten afleggen.

De kandidaat zal de proeve van bekwaamheid alleen afleggen als er na het portfolio twijfel is over haar handelen als bewust en bekwaam beroepsbeoefenaar. De kandidaat voert één proeve uit, die afhankelijk is van het onderdeel waarover twijfel bestaat. De proeve die de (medisch) pedicure moet afleggen is kerntaak overstijgend en wordt afgesloten met een interview. In een proeve worden verschillende werkprocessen samen beoordeeld: kan de kandidaat de verschillende werkprocessen geïntegreerd toepassen? In het interview kunnen de assessoren ingaan op wat ze juist wel of niet hebben gezien tijdens de proeve. Ook kan worden nagegaan of een kandidaat een bewust beroepsbeoefenaar is.

4. Vrijstellingen

Het is mogelijk met bepaalde diploma's vrijstelling voor specifieke onderdelen voor de brancheopleiding Pedicure en Medisch Pedicure aan te vragen. Voor de specialisaties zijn géén vrijstellingen mogelijk. Vrijstellingen dient de kandidaat procedureel via de opleider aan te vragen. De opleider vraagt de vrijstelling aan bij de exameninstelling. De beoordeling vindt plaats aan de hand van de in dit reglement beschreven procedure en richtlijnen. Het besluit met betrekking tot het verstrekken van een vrijstelling ligt bij de exameninstelling.

4.1 Het beoordelen van de bewijsstukken

De examencommissie van de erkende exameninstellingen beoordeelt of het aangeleverde bewijs voldoende echt en betrouwbaar is en de kwalificatie-eisen voor de vrijstelling dekt. De uitgeschreven procedure is opgenomen in bijlage 2.

Echtheid en betrouwbaarheid

De aanvrager van de vrijstelling is verantwoordelijk voor de aangeleverde bewijsstukken. De examencommissie is daarvan afhankelijk. Het bewijs moet voldoende informatie geven over de inhoud van het afgelegde examen en de kwaliteit van het examenproces (betrouwbaarheid). Voor de beoordeling hiervan geldt de actuele "Beoordelingsrichtlijn / Norm examinering" van Stichting Bravo als norm. Deze beoordeling moet reconstrueerbaar gedocumenteerd worden door de examencommissie. Dat wil zeggen dat de overwegingen die tot de eindbeslissing hebben geleid ook terug te vinden zijn in het dossier.

Exameneisen

De aangeleverde bewijsstukken moeten een juiste indicatie geven wat betreft niveau, inhoud en complexiteit van het onderdeel waarvoor vrijstelling wordt gevraagd. Voor examinering geldt dat de vakkennis, vaardigheden en het gedrag, nodig voor het beroep, in goede balans zijn geëxamineerd. Dat wil zeggen: er wordt geëxamineerd wat belangrijk is en wat een juiste indicatie geeft wat betreft niveau, inhoud en complexiteit. Dit geldt ook als wordt gekeken naar het verlenen van vrijstelling. Voor de beoordeling hiervan geldt het actuele "Branchekwalificatiedossier Voetzorg (Pedicure en Medisch Pedicure)" van Stichting Bravo als norm. De beoordeling en het advies moeten gedocumenteerd en gearhiveerd worden door de exameninstelling en zijn toetsbaar voor de externe toezichthouder van Stichting Bravo.

4.2 Bewijsstukken die in aanmerking komen voor vrijstelling

Vrijstelling voor examenonderdelen kan worden aangevraagd conform de betreffende procedure bij de desbetreffende exameninstelling. Indien er overeenkomstige examenresultaten aantoonbaar zijn die een overlap hebben met één van de examenonderdelen van het examenplan van de branchekwalificatie pedicure of medisch pedicure kan er een verzoek tot vrijstelling worden ingediend.

Hiervoor gelden de volgende eisen aan de te overleggen bewijsstukken:

- Het betreft diploma's:
 - die door het ministerie van onderwijs zijn erkend, of
 - waarbij de examinering door een externe gekwalificeerde onafhankelijke exameninstelling¹ is afgenomen.
- Het betreft registraties van kwaliteitsregisters zoals KRP (ProCert):
 - via een uittreksel van registratie bij het KRP (ProCert) dv en/of rv, of
 - vergelijkbare andere registraties in een vergelijkbaar kwaliteitsregister
- Het betreft een bewijs van bekwaamheid, certificaat of cijferlijst:
 - dat is ondertekend door een externe gekwalificeerde onafhankelijke examencommissie¹, onderdeel van het diploma zoals hierboven omschreven.

Bij het diploma/certificaat/bewijs van bekwaamheid is een bewijsstuk aangeleverd, dat een examenresultaat toont van een overeenkomstige examen. Voor de vrijstelling geldt als voorwaarde dat minimaal een voldoende dient te zijn behaald.

4.3 Geldigheidsduur

Bewijsstukken zijn niet onbeperkt geldig. Bewijsstukken ten behoeve van vrijstellingen mogen niet ouder zijn dan 5 jaar. Voor vrijstelling voor het examenonderdeel ondernemersvaardigheden geldt dat het diploma niet ouder dan 10 jaar mag zijn.

Eenmaal afgegeven vrijstellingen zijn ook niet onbeperkt geldig. Vrijstelling dient zo spoedig mogelijk na de start van de opleiding, uiterlijk 3 maanden na aanvang aangevraagd te worden. De verleende vrijstelling vervalt wanneer gestopt wordt met de opleiding of wel na verloop van 5 jaar (wanneer de opleiding niet afgerond wordt).

Ook behaald deelresultaat van een opleiding is niet onbeperkt geldig. Wanneer een kandidaat tussentijds stopt met de opleiding en daarna weer begint, is met eerder behaald deelresultaat vrijstelling aan te vragen mits dit niet ouder is dan 5 jaar. Met andere woorden: behaald deelresultaat is niet onbeperkt geldig.

4.4 Gestandaardiseerde vrijstellingen

Een aantal examen(onderdelen) en/of diploma's/certificaten is beoordeeld en is inmiddels goedgekeurd voor de kwalificatie-eis "eind- en toetstermen". Deze zijn opgenomen in de "Lijst gestandaardiseerde vrijstellingen" (bijlage 3). Om bewijsstukken te laten toevoegen aan de lijst met gestandaardiseerde vrijstellingen dient een beoordeling plaats te vinden op de exameneisen. Daartoe dient de aanvrager transparant informatie beschikbaar te stellen.

Een door Stichting Bravo erkende exameninstelling en/of Stichting Bravo zelf kan een verzoek doen om een vrijstelling te laten opnemen in de lijst met gestandaardiseerde vrijstellingen. Uiteindelijk accordeert en beheert Stichting Bravo de opname in de lijst met goedgekeurde vrijstellingen.

¹) Onder een extern gekwalificeerde exameninstelling vallen onder meer NGS, NESPG, ESPO, NESM, Stichting LOOP (exameninstellingen zonder NLQF-waardering op het diploma).

Bijlage 1 – Lijst van instroomeisen

Erkende diplomalijst Pedicure versie 2020-01 (instroomeis opleiding Medisch Pedicure)
<p>Actuele diploma's in de branche</p> <ul style="list-style-type: none"> - Crebo-diploma Pedicure - Brachediploma Pedicure (Bravo) <p>Overige diploma's</p> <ul style="list-style-type: none"> - MDGO-diploma Voetverzorging voor de invoering van WEB (1 november 1995) - Crebo-basisdiploma Voetverzorging na de invoering van WEB (1 november 1995) - Crebo-diploma Pedicure (niveau 3) - De diploma's uitgegeven door SEPVO en EPP voor 1 november 1996 - De diploma's uitgegeven door SEPVO en EPP na 1 november 1996 tot en met 2003, mits <ul style="list-style-type: none"> ▪ een actuele inschrijving in het KRP van ProCert, èn ▪ een actief lidmaatschap van ProVoet - De diploma's uitgegeven door de branche goedgekeurde exameninstellingen die eveneens voor het reguliere onderwijs Crebo-geregistreerd zijn: KOC/EPP en KOC/SEPVO - Vanaf 1 augustus 2003 tot 1 juli 2008 het KOC-vakdiploma Pedicure - Vanaf 16 juli 2007 het TCI-vakdiploma Pedicure - Vanaf 1 juni 2008 het Philyra-vakdiploma Pedicure - Branchecertificaat KOC/ProVoet 2004/2005/2006/2007/2008 - Van 2008 tot 2018 brachediploma Pedicure vastgesteld door het HBA en afgegeven door een door het HBA-erkende exameninstelling <p>Diploma van de Generaal Pardonlijst (mits afgegeven voor 1 april 1989)</p> <ul style="list-style-type: none"> - De Algemene Nederlandse Organisatie voor Voetverzorging (ANOV) - De Nederlandse Vereniging voor Voetverzorging (NVvV) - De Stichting Waarborg Opleiding Voetverzorging (SWOV) - De Stichting Waarborg Opleiding Chiropodie (SWOCh) - De Algemene Nederlandse Bond voor Voetverzorgers - De Dr. Willem Mol Stichting - Steutels Instituut voor Algemene Voetverzorging (SIVAV) - Nederlandse Federatie van Organisatie van Chiropodisten - Nederlandse Federatie van docenten ter behartiging der Chiropodie - Nederlandse Organisatie van leraren voor Vakopleiding in de Chiropodie - Vereniging van docenten tot behartiging van de Chiropodie <p>Het volgende diploma mits afgegeven voor 1 juni 1990</p> <ul style="list-style-type: none"> - Stichting Vakopleiding voor de Detailhandel in Schoenen (SVOS) <p>Het volgende diploma mits voorzien van een officiële verklaring van niveaubepaling</p> <ul style="list-style-type: none"> - Een buitenlands diploma waarvan het COLO/IDW heeft vastgesteld dat het tenminste gelijk is aan het pedicurediploma niveau 3
Erkende diplomalijst Medisch Pedicure versie 2020-01 (instroomeis specialisaties)
<p>Actuele diploma's in de branche</p> <ul style="list-style-type: none"> - Crebo-diploma Medisch Pedicure - Brachediploma Medisch Pedicure (Bravo) <p>Overige diploma's</p> <ul style="list-style-type: none"> - Crebo-diploma Medisch Pedicure (niveau 4) - Van 2008 tot 2018 brachediploma medisch pedicure vastgesteld door het HBA en afgegeven door een door het Platform Brachediploma (HBA) erkende exameninstelling <p>Het volgende diploma mits voorzien van een officiële verklaring van niveaubepaling</p> <ul style="list-style-type: none"> - Een buitenlands diploma waarvan het COLO/IDW heeft vastgesteld dat het tenminste gelijk is aan het medisch pedicurediploma niveau 4

Bijlage 2 – Aanvraagprocedure vrijstellingen

1. ontvangen van
verzoek tot vrijstelling

2. beoordelen van het
vrijstellingsverzoek

3. beslissing nemen

4. beslissing
terugkoppelen

5. vastleggen en
archiveren

Het proces verlenen van vrijstellingen” bevat altijd de volgende processtappen:

Ontvangen van een verzoek tot vrijstelling

De aanvrager dient het vrijstellingsverzoek in bij de exameninstelling inclusief bijbehorende documenten.

Vrijstellingen dienen door de examendeelnemer te worden ingediend volgens de procedure en werkwijze van de erkende exameninstelling. De vrijstelling dient zo spoedig mogelijk na de start van de opleiding, uiterlijk 3 maanden na aanvang van de opleiding. De aanvrager van een vrijstelling is verantwoordelijk voor het aandragen van de ‘bewijslast’. Het verzoek wordt beoordeeld op:

- volledigheid van gegevens
- actualiteit, betrouwbaarheid en juistheid
- tijdigheid (validiteit) van de aanvraag

Beoordelen van het verzoek

Het vrijstellingsverzoek en de bijbehorende documenten worden beoordeeld. In deze processtap wordt nog geen beslissing genomen over het al dan niet toekennen van de vrijstelling.

De overwegingen worden door de exameninstelling vastgelegd. Het dossier moet zodanig vastgelegd zijn, dat deze bij een audit of controle reconstrueerbaar is. In deze stap wordt de inhoudelijke beoordeling van het verzoek gedaan (met toetsing aan de kwalificatie-eisen):

- echtheid en betrouwbaarheid
- exameneisen

Beslissing nemen

Er wordt een beslissing genomen over het al dan niet verlenen van vrijstellingen. In de vorige stap zijn de documenten beoordeeld en is er een advies uitgebracht. Bij deze stap wordt de beslissing genomen.

De examencommissie van de exameninstelling verleent al dan niet vrijstelling. De maximale beoordelingstermijn voor een vrijstelling is twee weken.

Beslissing terugkoppelen

Bij de vorige stappen is de aanvraag beoordeeld en een beslissing genomen. Deze beslissing moet teruggekoppeld worden naar de aanvrager, zodat deze weet of en zo ja, waarvoor vrijstelling is verleend.

De beslissing wordt teruggekoppeld naar de aanvrager.

Vastleggen en archiveren

De vrijstellingen worden vastgelegd en gearchiveerd.

Het besluit en de overwegingen, van zowel toegekende als niet toegekende vrijstellingen, worden vastgelegd en gearchiveerd door de examencommissie.

Bijlage 3 – Lijst gestandaardiseerde vrijstellingen

In dit overzicht staan de door Stichting Bravo gestandaardiseerde vrijstellingen voor het brachediploma Pedicure. Deze examenonderdelen zijn getoetst op het meest actuele Branchekwalificatiedossier Voetzorg (Pedicure en Medisch Pedicure).

Vrijstellinglijst Pedicure versie 2020-01	
Vrijgesteld examenonderdeel	Opleiding
<p><i>onderdeel</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - anatomie/fysiologie <p><i>vrijstelling</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - theorie-examen <p><i>kerntaak / werkproces</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - kerntaak 1: werkproces 1.1 t/m 1.3 	<p><u>MBO/Brancheopleiding</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Schoonheidsspecialist niveau 3 - Schoonheidsspecialist niveau 4 <p><u>MBO-4 opleidingen:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Doktersassistent - Tandartsassistent - Apothekersassistent - Sport- en bewegingscoördinator - Verpleegkunde - Podologie (Podologie A) <p><u>Overige opleidingen:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Sportmassage <p><u>HBO opleidingen:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Geneeskunde - Bewegingswetenschappen - Gezondheidskunde - Biologie en medisch laboratorium onderzoek - Verpleegkunde - Fysiotherapie - Anesthesiologie - Operatieassistent - POH - Lichamelijke opvoeding - Podotherapie - Registerpodoloog (Podologie B)
<p><i>onderdeel</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - pathologie, orthopedie <p><i>vrijstelling</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - theorie-examen <p><i>kerntaak / werkproces</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - kerntaak 1: werkproces 1.1 t/m 1.3 	<p><u>MBO-4 opleiding:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Podologie (Podologie A) <p><u>HBO opleidingen:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Registerpodoloog (Podologie B) - Podotherapie

<p><i>onderdeel</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - theorie van de praktijk/casustoets <p><i>vrijstelling</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - theorie-examen <p><i>kerntaak / werkproces</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - kerntaak 1: werkproces 1.3 	<p><u>HBO opleiding:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Podotherapie
<p><i>onderdeel</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - proeve van bekwaamheid <p><i>vrijstelling</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - pedicurebehandeling <p><i>kerntaak / werkproces</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - kerntaak 1: werkproces 1.3 	<p><u>HBO opleiding:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Podotherapie
<p><i>onderdeel</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - ondernemersvaardigheden (niveau 3)² <p><i>vrijstelling</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - portfolio-assessment <p><i>kerntaak / werkproces</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - kerntaak 2: werkproces 2.1 t/m 2.3 	<p><u>MBO-4 opleiding:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - MBO 3 of 4 opleiding met voeren van een onderneming, ondernemersplan. - Competentiegerichte of beroepsgerichte kwalificaties vanaf 2012. <p><u>HBO opleiding:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - HBO opleiding met ondernemersplan en personeelsbeleid en leiden van een onderneming.

Vrijstellinglijst Medisch Pedicure, versie 2020-01	
Vrijgesteld examenonderdeel	Opleiding
<p><i>onderdeel</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - diabetische voet <p><i>vrijstelling</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - theorie-examen³ <p><i>kerntaak / werkproces</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - kerntaak 3: werkproces 3.1 t/m 3.3 	<p><u>Algemeen:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Geldige relevante registratie KRP (ProCert) <p><u>HBO opleiding:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Registerpodoloog (Podoloog B) - Podotherapie
<p><i>onderdeel</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - reumatische voet <p><i>vrijstelling</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - theorie-examen⁴ <p><i>kerntaak / werkproces</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - kerntaak 3: werkproces 3.1 t/m 3.3 	<p><u>Algemeen:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Geldige relevante registratie KRP (ProCert) <p><u>HBO opleiding:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Registerpodoloog (Podoloog B) - Podotherapie
<p><i>onderdeel</i></p>	<p><u>HBO opleiding:</u></p>

²⁾ Er dient aantoonbaar geëxamineerd te zijn. Alleen een bewijs van deelname levert geen vrijstelling op.

³⁾ Bij de proeve Risicovoet is de diabetische voet uitgesloten van de loting.

⁴⁾ Bij de proeve Risicovoet is de reumatische voet uitgesloten van de loting.

<p>- overige risicovoet</p> <p><i>vrijstelling</i></p> <p>- theorie-examen</p> <p><i>kerntaak / werkproces</i></p> <p>- kerntaak 3: werkproces 3.1 t/m 3.3</p>	<p>- Registerpodoloog (Podoloog B)</p> <p>- Podotherapie</p>
<p><i>onderdeel</i></p> <p>- specialistische technieken</p> <p><i>vrijstelling</i></p> <p>- theorie-examen</p> <p><i>kerntaak / werkproces</i></p> <p>- kerntaak 3: werkproces 3.1 t/m 3.3</p>	<p><u>HBO opleiding:</u></p> <p>- Registerpodoloog (Podoloog B)</p> <p>- Podotherapie</p>
<p><i>onderdeel</i></p> <p>- specialistische technieken</p> <ul style="list-style-type: none"> o drukverdelingstechnieken <ul style="list-style-type: none"> ▪ orthesetechnieken ▪ tijdelijke drukverdeling o nageltechnieken <ul style="list-style-type: none"> ▪ nagelregulatie ▪ nagelreparatie <p><i>vrijstelling</i></p> <p>- proeve van bekwaamheid</p> <p><i>kerntaak / werkproces</i></p> <p>- kerntaak 3: werkproces 3.1 t/m 3.4</p>	<p><u>HBO opleiding:</u></p> <p>- Registerpodoloog (Podoloog B), alleen voor orthesetechnieken</p> <p>- Podotherapie, allen onderdelen</p>
<p><i>onderdeel</i></p> <p>- ondernemersvaardigheden (niveau 4)⁵</p> <p><i>vrijstelling</i></p> <p>- portfolio-assessment</p> <p><i>kerntaak / werkproces</i></p> <p>- kerntaak 2: werkproces 2.4 en 2.5</p>	<p><u>MBO-4 opleiding:</u></p> <p>- MBO 4 opleiding met voeren van een onderneming, ondernemersplan en leiden van een onderneming, personeelsbeleid.</p> <p>- Competentiegerichte of beroepsgerichte kwalificaties vanaf 2012</p> <p><u>HBO opleiding:</u></p> <p>- HBO opleiding met ondernemersplan en personeelsbeleid en leiden van een onderneming.</p>

⁵⁾ Er dient aantoonbaar geëxamineerd te zijn. Alleen een bewijs van deelname levert geen vrijstelling op.